

DÜNYA ÇEVRE GÜNÜ ve HES

Yazan: **Ramazan Turgut** - 25 Haziran 2010

5 Haziran Dünya Çevre Günü olarak kutlanmaktadır.

5-11 Haziran arası ise Çevre Koruma Haftası'dır.

Doğal Çevre'nin korunmasına yönelik bir konferans 1972 yılında İsveç'in Stockholm kentinde düzenlendi. Birleşmiş Milletler üyesi ülkelerin katılımı, ciddi kararların alınması konferansı önemli kıldı. Birleşmiş Milletler Çevre Konferansı'nda 5 Haziran gününün Dünya Çevre Günü olması kararlaştırıldı; 1972'den beri üye ülkelerde kutlanır.

Doğal çevrenin kirlenmesi bütün ülkeleri ilgilendiren bir sorundur.

Ülkemizde 1978'de Türkiye Çevre Sorunları Vakfı kuruldu. Bir de Başbakanlığa bağlı müsteşarlık var. Okullarda ve resmi kurumlardaki kutlamalar, bu iki kuruluşun etkisi ile yapılmaktadır.

İnsanların sürekli yaşadıkları yere "Çevre" demektedir. Dağlar, ormanlar, ovalar, çayırlar, göller, denizler, bütün akarsular doğal çevreyi oluşturur.

Başlıca çevre sorunlarımız ise su, hava ve toprak kirlenmesidir.

*

*

*

"Ben manevi miras olarak hiçbir ayet, hiçbir dogma, hiçbir kalıplaşmış kural bırakmıyorum. Benim manevi mirasım bilim ve akıldır.. Zaman süratle ilerliyor, milletlerin, toplumların, kişilerin mutluluk ve mutsuzluk anlayışları bile değişiyor. Böyle bir dünyada asla değişmeyecek hükümler getirdiğini iddia etmek, aklın ve bilimin gelişimini inkâr etmek olur.. Benim Türk milleti için yapmak istediklerim ve başarmaya çalıştıklarım ortadadır. Benden sonra beni benimsemek isteyenler, bu temel eksen üzerinde bilim ve akıl rehberliğini kabul ederlerse, manevi mirasçılarım olurlar."

Mustafa Kemal Atatürk bu cümleleri Milli Eğitim Bakanı Dr. Reşit Galip'in sorusuna yanıt olarak söylemiş. (İsmet Giritli, Kemalist Devrim ve İdeoloji, İ.Ü Yayınları)

Bilim insanları hepimizi uyarıyor. "Su, hava ve toprak kirleniyor. Önlem alınmazsa, büyük sorunlarla karşılaşacağız. Lütfen uyarılarımızı önemseyin. Başta karbon salınımı olmak üzere azaltılması gereken kirlilik oranları için mutlaka adım atılmalıdır."

Atatürk'ün sözleri de bir uyarıdır. "Akıl ve Bilim" bize hem miras hem de yol gösterici iki kaynaktır.

İbrahim Özden Kaboğlu, 20 Mayıs 2010 tarihli Birgün'deki yazısında "HES'ler, insansızlaştırmak için mi?" sorusunu başlık yapmış. "Önce Karadeniz oto yolu, sonra, Çoruh barajları ve şimdi hidroelektrik santralleri (HES). Diyor.

Senoz Vadisinden (Çayeli) Papart (Şavşat) deresine kadar HES'lere karşı verilen mücadelenin sloganı şu: 'Karadeniz İsyandadır'"

Son yıllarda çevre konusunda ülkemizde duyarlı bir örgütlenme yaygınlaşıyor. Bu gelişme çok önemli ve umut verici.

Onaylanan 2000 HES projesi var. 1700'e yakını inşaatı başlamış durumda. Yüzlerce dava açıldı. Şimdilik Karadeniz'de 26 HES ile ilgili "İnşaatı Durdurma" kararı verildi.

Kaboğlu şöyle diyor: "HES, başka bir vadide akan dereden 5 km.lik kapalı kanal ile akıtılacak su ile çalışacak. Henüz inşaat bitmeden deneme sırasında açık kanallarda meydana gelen patlama, çevresel yıkımlara yol açmış. İnşaatın, Erenler Köyü (Artvin) ve civarında neden olduğu zarar ise gözle görülebiliyor."

Mahkeme kararlarından örneklerin de yer aldığı yazının sonu şöyle: "Soru: HES'ler 'İnsansızlaştırma' sonucunu doğurur mu? Şimdilik görünen, "Ekosistem"sizleştirme."

TEMA Vakfı, Senoz vadisinin Karadeniz'in diğer vadileri gibi ciddi ekolojik tehlikeler altında olduğunu vurgulayarak bizleri uyarıyor. Bir çok ülkedeki makalelerde iklim değişikliğinden, en son etkilenecek yerler arasında Karadeniz bölgemiz sayılmaktadır. 1600'den fazla HES projesi ile bizim yaptığımıza ne denir?

HES Projeleri ile yapılmak istenen, akarsularımızın kullanım hakkının satılmasıdır.

Yeşilirmak-Kelkit üzerindeki HES'ler, bir çok köyün deresinde başlayan baraj çalışmaları hepimizi ilgilendiriyor. Bilim insanlarımız iklim değişikliğinden söz ediyor. Yanlışların düzeltilmesi, geleceğimizin tehlikeye atılmaması için bilim ve akıl yol göstericimiz olmalı. Betonlaşan bir toprak, yeniden kazanılamaz. İnsanımızın, doğamızın her gün katledilmesine "Dur" demeliyiz. Trafik terörü, bölücü terör, töre terörü... İnsanlarımızın ölmesine neden oluyor. Kapitalizmin kâr hırsı ise toprağımızı, suyumuzu ve havamızı kirliliyor. Aynı zamanda kültürümüzü kirliliyor.

Bu kirlenmeyi durdurmak için lütfen duyarlı olalım.

Dünya Çevre Gününüz kutlu olsun.

Hoş ve esen kalınız.

Yorum Ekle

Ramazan Turgut